

Motion till riksdagen 2013/14:Ub488

av **Lena Sommestad m.fl. (S)**

Kunskapslyft för kvinnor mitt i livet

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler studieplatser inom den kommunala vuxenutbildningen och folkhögskolorna.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om riktade insatser såsom uppsökande, information och motivation för att nå kvinnor utan tidigare arbetslivserfarenhet.

Motivering

En väl fungerande vuxenutbildning är av stor betydelse för Sveriges ekonomiska framtid. Företag och organisationer behöver kompetenta medarbetare, i ständig utveckling. Vi lever också i en tid då globaliseringen ökar den internationella konkurrensen och ställer allt högre krav på svenskt näringsliv och svensk arbetsmarknad.

En väl fungerande vuxenutbildning är emellertid inte bara en fråga om Sveriges ekonomiska framtid. Det är också en central jämställdhetsfråga. Tillgång till vuxenutbildning handlar om varje människas rätt till kunskap, utveckling och därmed frihet. Vuxenutbildning öppnar dörrar till både jobb och vidare studier. Vuxenutbildning är i detta perspektiv av särskilt stor betydelse för kvinnor, eftersom kvinnor i högre grad än män har behov av utbildning under hela livet. Detta större behov av återkommande utbildning är en direkt konsekvens av att kvinnor tar ett större ansvar än män för samhällets obetalda arbete.

Kvinnor i Sverige idag tar ut huvuddelen av föräldraledigheten och arbetar ofta deltid för att hinna med det obetalda arbetet i familjen. En tredjedel av de sysselsatta kvinnorna i Sverige arbetar deltid. 57 procent av kvinnor i LO-grupper och 43 procent av kvinnorna i tjänstemannagrupper arbetar deltid efter föräldraledighet, enligt en undersökning från LO. Ju fler barn en kvinna

Fel! Okänt namn på

har och ju yngre barnen är, desto oftare går hon ner i arbetstid. Mäns arbetstid påverkas däremot inte alls av deras föräldraansvar. Kvinnors svagare ställning på arbetsmarknaden återspeglas i lönekuverten. I genomsnitt hade kvinnor 86 procent av mäns lön år 2011. Kvinnors disponibla inkomst ligger ännu lägre i förhållande till mäns, 77 procent (2010). Kvinnor med utomeuropeisk bakgrund har generellt en ännu sämre förankring på arbetsmarknaden än kvinnor födda i Europa. I gruppen kvinnor födda utanför Europa ligger förvärvsfrekvensen idag på endast 50 procent.

Behovet av utbildning mitt i livet delas av många kvinnor. När barnen har vuxit upp får många kvinnor, som har jobbat deltid eller prioriterat ner sitt yrkesarbete till förmån för familjen, äntligen en chans att fokusera på arbetslivet igen. Många upptäcker då att de inte är nöjda med sin arbetssituation och börjar fundera på att arbeta med någonting annat. Nu finns chansen att ta ett mer kvalificerat jobb och höja sin lön och därmed den kommande pensionen. Kvinnor som flyttat till Sverige från andra länder får på samma sätt en chans att förändra sin situation i hemmet och på arbetsmarknaden, när barnen blir äldre och arbetsbördan i hemmet minskar. Då öppnas äntligen möjligheten att efter många år av tungt ansvar för hem och barn lägga större kraft på att söka jobb och etablera sig på arbetsmarknaden.

För att stärka kvinnors möjligheter på arbetsmarknaden krävs en kraftfull satsning på kompetenslyft för kvinnor mitt i livet. Regeringens kraftiga nedskärningar i den kommunala vuxenutbildningen sedan 2006 gör en sådan satsning särskilt angelägen.

Ett kompetenslyft för kvinnor mitt i livet bör åstadkommas i första hand genom en generell satsning på att utöka antalet platser i den kommunala vuxenutbildningen, men den bör också kunna ske genom ökade resurser till folkhögskolorna. I folkhögskolornas uppdrag ingår att göra det möjligt för alla människor att påverka sin livssituation och delta i samhällsutvecklingen, att utjämna utbildningsklyftor och att höja bildnings- och utbildningsnivån i samhället. Inom ramen för detta breda demokratiska uppdrag finns goda möjligheter att utforma utbildningar som särskilt beaktar intressen och behov hos de kvinnor som mitt i livet har behov av grundläggande studier, fortbildning och kompetensutveckling.

Det är också synnerligen angeläget att resurser finns för att särskilt nå ut till de kvinnogrupper, som saknar tidigare arbetslivserfarenhet. Här krävs uppsökande verksamhet i syfte att informera och ge motivation för studier. När det gäller kvinnor födda utomlands som saknar arbetslivserfarenhet är det särskilt viktigt att sådan uppsökande verksamhet når fram också till kvinnor som har bott i Sverige under lång tid, men som på grund av ansvar för hem och familj i praktiken inte har haft möjlighet att fullt ut ta del av arbetsmarknadsinsatser riktade mot nyanlända.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 1 oktober 2013

Lena Sommestad (S)

Carina Adolfsson Elgestam (S)

Carina Ohlsson (S)

Hillevi Larsson (S)

Kerstin Haglö (S)

Marie Nordén (S)

Sara Karlsson (S)

Carina Hägg (S)

Eva-Lena Jansson (S)

Kerstin Engle (S)

Kerstin Nilsson (S)

Monica Green (S)

Åsa Lindestam (S)